

Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi. Komentarz

Wydanie 2.

Wstęp

Zasadnicza reforma postępowania sądownoadministracyjnego, wprowadzona ustawą z 25.7.2002 r. – Prawo o ustroju sądów administracyjnych, ustawą z 30.8.2002 r. – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi oraz ustawą z 30.8.2002 r. – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo o ustroju sądów administracyjnych i ustawę – Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (Dz.U. Nr 153, poz. 1271 ze zm.), miała na celu wprowadzenie dwuinstancyjnego systemu sądownictwa administracyjnego¹. W naszym przekonaniu stanowi ona jedną z najważniejszych reform ustrojowych, dotyczących organów wymiaru sprawiedliwości podejmowanych po 1989 r., która jednocześnie w poważny sposób wpłynęła na funkcjonowanie administracji publicznej². Po prawie 20 latach funkcjonowania procedura sądownoadministracyjna została poddana kilku istotnym modyfikacjom, które były wynikiem, po pierwsze, doświadczeń zebranych w okresie funkcjonowania dwuinstancyjnego sądownictwa administracyjnego, po drugie – potrzebami związanymi z rozwojem technologicznym (informatyzacją), a po trzecie – doświadczeniami i wymogami wynikającymi z pandemii COVID-19. Wymagało to przygotowania zwięzłego i uwzględniającego potrzeby praktyki prawniczej komentarza, w którym zobrazowano wady i zalety nowych rozwiązań prawnych.

Przygotowując drugie już wydanie Komentarza, Autorzy uwzględnili zatem zmiany ustawy wprowadzone w latach 2016–2021, w tym przede wszystkim ustawą z 7.4.2017 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego oraz niektórych ustaw (Dz.U. poz. 935), która w istotny sposób przebudowała szereg instytucji postępowania, a także zmiany z lat 2019–2022, których powodem była konieczność zapewnienia funkcjonowania sądów administracyjnych w trudnych warunkach zagrożenia pandemią. Komentarz został przygotowany przez osoby mające zarówno doświadczenie praktyczne, jak i naukowe w zakresie procedury sądownoadministracyjnej (w tym przez sędziów sądów administracyjnych i wykładowców szkół wyższych). W przypadku zagadnień budzących wątpliwości w praktyce, powodujących rozbieżności w orzecznictwie czy wywołujących kontrowersje w nauce prawa, zaprezentowano propozycje ich rozstrzygnięcia – Redaktorzy jednak zaznaczają, że wyłączną odpowiedzialność za treść poszczególnych komentarzy ponoszą ich Autorzy. Do lektury komentarza zapraszamy przede wszystkim osoby, dla których znajomość procedury sądownoadministracyjnej jest niezbędnym narzędziem służącym lepszemu przygotowaniu do wykonywania praktyki prawniczej.

Warszawa, 1 listopada 2022 r.

prof. dr hab. *Andrzej Skoczylas*, UAM
dr hab. *Przemysław Szustakiewicz*, prof. UŁa

¹ Celem przeprowadzonej reformy sądownictwa administracyjnego było wykonanie art. 236 ust. 2 Konstytucji RP, nakazującego uchwalenie przed upływem 5 lat od dnia wejścia w życie Konstytucji ustaw wprowadzających w życie jej art. 176 ust. 1 w zakresie dotyczącym postępowania przed sądami administracyjnymi. Artykuł 176 ust. 1 Konstytucji RP zawiera nakaz zapewnienia co najmniej dwuinstancyjnego postępowania sądowego, co oznacza, że zarówno ustroj sądów administracyjnych, jak i postępowanie sądownoadministracyjne powinny być ukształtowane w sposób zapewniający realizację tej zasady – zob. *R. Hauser*, Konstytucyjny model polskiego sądownictwa administracyjnego, w: *Polski model sądownictwa administracyjnego* (red. *J. Stelmasiak, J. Niczyporuk, S. Fundowicz*), Lublin 2003, s. 143 i n. oraz tenże, Założenia reformy sądownictwa administracyjnego, *PiP* 1999, Nr 12, s. 21 i n.

² Por. *T. Woś*, Czy dwuinstancyjne sądownictwo administracyjne realizuje konstytucyjną zasadę prawa do sądu, w: *Jednostka w demokratycznym państwie prawa* (red. *J. Filipek*), Bielsko-Biała 2003, s. 751.

[Przejdź do księgarni →](#)